28η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΑΡΧΑΓΓΕΛΟΥ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ

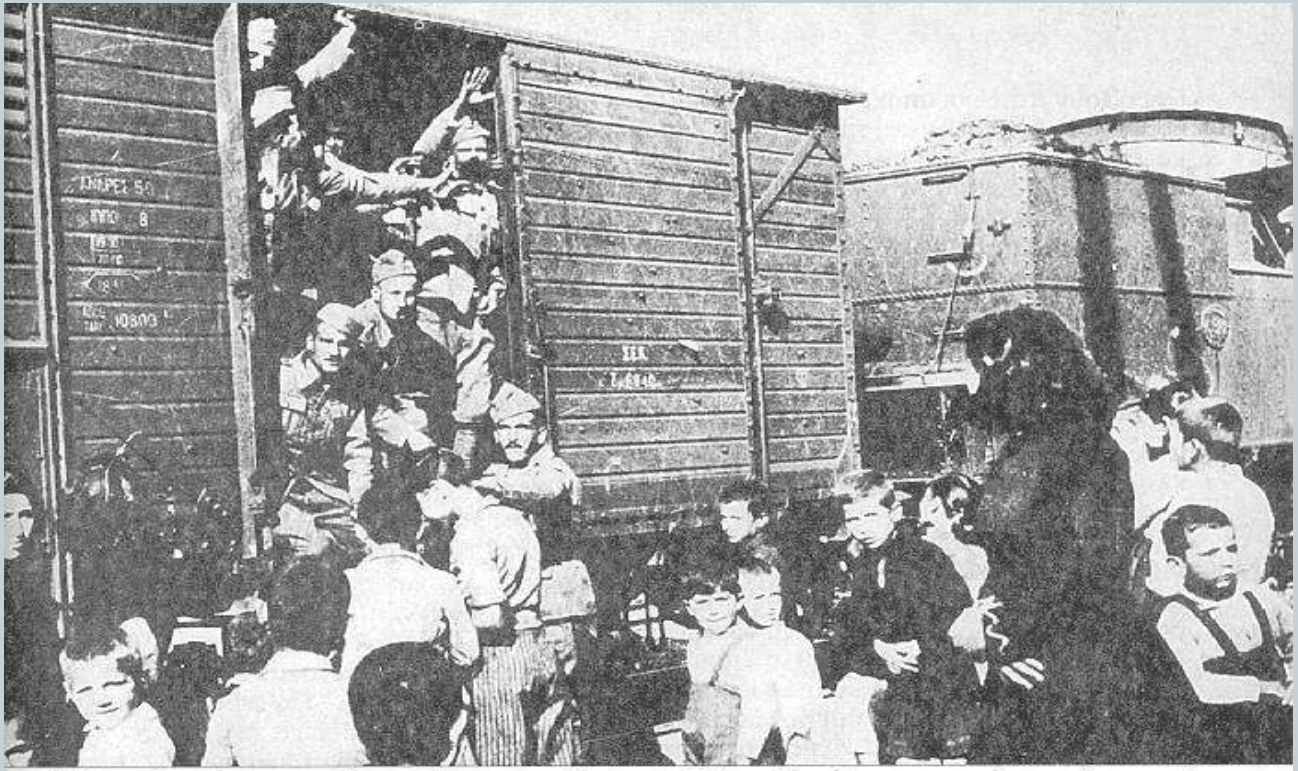

Ο ελληνικός λαός ανταποκρίθηκε ομόψυχα στο κάλεσμα του Ιωάννη Μεταξά και συμμετείχε με ενθουσιασμό στην επιστράτευση που ακολούθησε. Σχεδόν παντού η αναχώρηση των στρατιωτών για το μέτωπο είχε προσλάβει πανηγυρικό χαρακτήρα.

Ξεκινάνε με χαμόγελο και ψηλά το κεφάλι. Σαν Έλληνες. Και απόφαση ή να νικήσουν ή να πεθάνουν. Κι ο ποιητής ενθουσιασμένος θα φωνάξει:
"Μεθύστε με τ' αθάνατο κρασί του '21!"

Στο μέτωπο έχουν κιόλας αρχίσει οι μάχες. Οι φαντάροι μας με την ιαχή **"Αέρααααα"** ορμούν ενάντια στον εχθρό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ

Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ

Ὁ συνταγματάρχης Κωνσταντῖνος Δαβάκης, διοικητὴς τοῦ ἀποσπάσματος Πίνδου κατὰ τὶς πρῶτες κρίσιμες μέρες τῆς ἰταλικῆς ἐπιθέσεως, συνδύασε τὸ ὄνομά του μὲ τὴν πρώτη μεγάλη νίκη ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν. Ἐπάνω: ὁ Κ. Δαβάκης ἔφιππος μπροστὰ στὸ στρατηγεῖο τοῦ ἀποσπάσματος Πίνδου στὸ Ἑπταχώρι (Ἀθήνα, Πολεμικὸ Μουσεῖο).

Η τραγουδίστρια της νίκης, η Σοφία Βέμπο, δίνει τη δική της μάχη στα μετόπισθεν για να κρατήσει ακμαίο το ηθικό και των στρατιωτών και του άμαχου πληθυσμού.

Ατέλειωτες πορείες επάνω στα βουνά της Ηπείρου. Και ο χειμώνας έχει κιόλας αρχίσει.

Ο εξοπλισμός του στρατού μας πενιχρός. Με γαϊδουράκια και μουλάρια αγωνίζονται να μεταφέρουν τα πολεμοφόδια. Αλλά δε φτάνουν. Και τότε αναλαμβάνουν το τιτάνιο έργο οι **γυναίκες της Πίνδου**.

Πολλές φορές τελείως νηστικοί, περπατούν μέσα σε χιόνι που τους φτάνει μέχρι τα γόνατα. Παγώνουν τα πόδια μα καίνε οι καρδιές. Δε φτάνει αυτή η φωτιά να ζεστάνει τα κρυσταλλιασμένα πόδια. Και πολλοί ακρωτηριάζονται από **γάγγραινα**.

Τίποτα όμως δεν μπορεί να ακρωτηριάσει την ψυχή του Έλληνα. Και δε χάνει ευκαιρία να το ρίχνει στο χορό και στο τραγούδι. Με το ίδιο χαμόγελο που ξεκίνησε για τον πόλεμο.

Ελληνες στρατιώτες χορεύουν γύρω από ένα πυροβόλο.

Όχι μόνο η Βέμπο, όλες οι γυναίκες αγωνίζονταν. Η καθεμία όπως μπορούσε καλύτερα. Μια από τις σπουδαιότερες μάχες που έδωσαν οι γυναίκες ήταν και **"η φανέλα του στρατιώτη"**.

η θρυλική αφίσα, έργο της Βάσως Κατράκη που προτρέπει τις Ελληνοπούλες να πλέξουν «για τους στρατιώτες», για τα «Παιδιά της Ελλάδος Παιδιά» που τραγούδησε η Σοφία Βέμπο σε μουσική Μιχάλη Σουγιούλ και στίχους Μίμη Τσιφόρου. Φρόνημα, τέχνη, τραγούδι, όλες οι αρετές των Ελλήνων μπήκαν, και κέρδισαν εκείνον τον πόλεμο...

Άλλες πάλι γυναίκες έφτασαν ως το μέτωπο ως **Αδελφές Νοσοκόμες**. Και πολλές πλήρωσαν με τη ζωή τους την απόφαση να φτάσουν ως εκεί. Γιατί ο πόλεμος δεν ξεχωρίζει άντρες και γυναίκες…

Οι νίκες στο μέτωπο διαδέχονται η μία την άλλη. Εδώ ο ελληνικός στρατός ελευθερώνει την **Κορυτσά**.

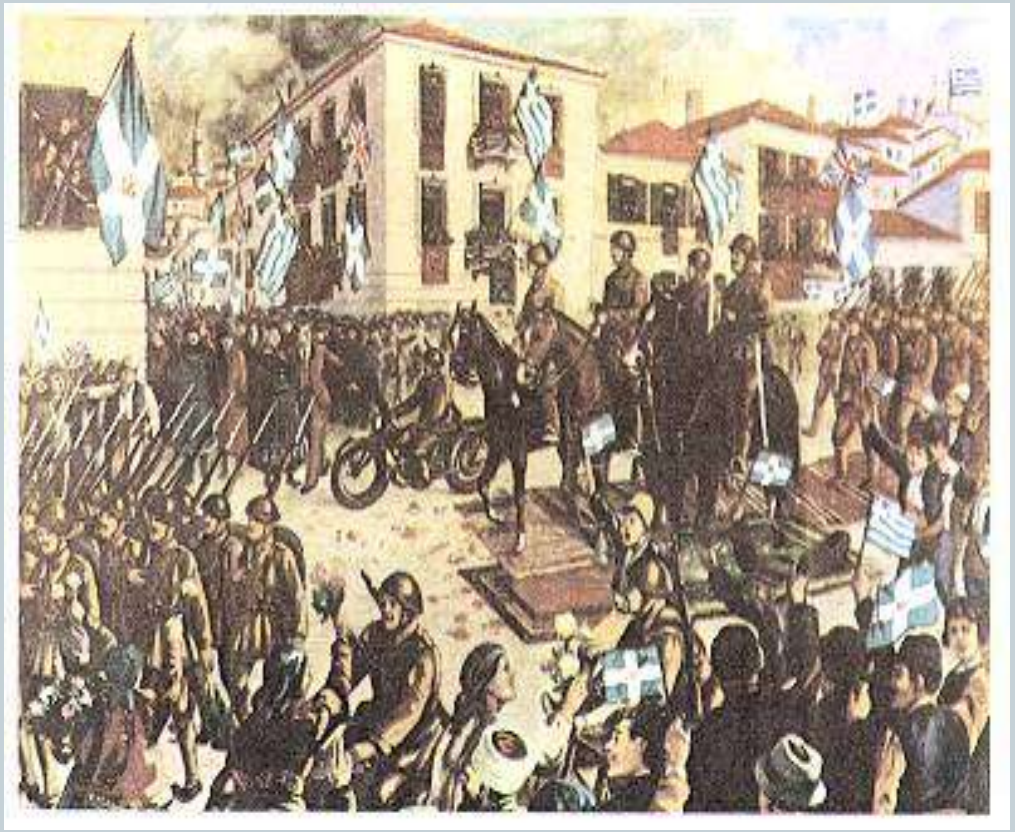

Τρελός ενθουσιασμός σε όλη τη χώρα.

Ο λαός της Αθήνας πανηγυρίζει για τις νίκες του ελληνικού στρατού σε βάρος των Ιταλών εισβολέων.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Τούς γνωρίζωμεν καλά! Εἶνε οἱ δειλοὶ δολοφόνοι τῆς Τήνου

'Ασύρματος

ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑ ΟΠΛΑ!

ΗΡΧΙΣΑΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΑΙ ΕΧΘΡΟΠΡΑΞΙΑΙ

Τὸ πρῶτον ἀνακοινωθὲν τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐπιτελείου

Πρωϊνοὶ συναγερμοὶ εἰς τὰς Ἀθήνας

Ὁ Βασιλεὺς εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πρωτευούσης

Τὸ Ἔθνος σύσσωμον ἀντιμετωπίζει

τὴν θρασύδειλον πρόκλησιν τῶν Ἰταλῶν

Έκτακτο παράρτημα της εφημερίδας «Ασύρματος» αναγγέλλει την έναρξη των εχθροπραξιών.

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ ΜΕΤΩΠΟ

Αναχώρηση για το μέτωπο με το χαμόγελο στα χείλη.

ΓΕΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Μουσολίνι: Βοηθάτε, παιδιά, να την τραβήξουμε πάρα πέρα, γιατί οι Έλληνες μας πλησιάζουνε.

Ιταλικό ανακοινωθέν: Η βροχή και η κακοκαιρία μάς εμπόδισε την προέλαση.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Ξημερώματα 28 Οκτωβρίου 1940. Οι σειρήνες του πολέμου ουρλιάζουν δαιμονισμένα. Οι καμπάνες ηχούν. Πόλεμος! Η Ιταλία κήρυξε τον πόλεμο στην Ελλάδα. Ένα ρίγος διαπερνά τη ραχοκοκαλιά της Ελλάδας. Ακούστε το πρώτο πολεμικό ανακοινωθέν. Φαίνεται όμως πως ο Μουσολίνι δεν ξέρει καλή ιστορία. Δεν ξέρει πως τούτος ο λαός – ο μικρός, ο μέγας – γέννησε κι ανάθρεψε ήρωες. Δεν ξέρει πως η ψυχή τούτου του λαού είναι αδούλωτη. Στο ψυχρό τηλεγράφημα του Μουσολίνι ο λαός μας απαντά με μια μυριόστομη, αποφασιστική κραυγή: **«ΟΧΙ!»**. **«ΟΧΙ, δε θα παραδοθούμε»**, **«ΟΧΙ, θα πολεμήσουμε και θα νικήσουμε!»**.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Οι Ἕλληνες φαντάροι – ατρόμητοι, γενναίοι – μάχονται αψηφώντας την αριθμητική υπεροχή του εχθρού, αψηφώντας τα χιόνια και τη φοβερή παγωνιά. Το χέρι τους κολλημένο στο ντουφέκι, το ντουφέκι συνέχεια του χεριού τους. Ντουφέκι και κανόνι πάνω στα βουνά. Τίποτα δεν έμεινε στάσιμο και αμέτοχο. Παντού γοργότρεχε σ’ όλων τα κορμιά καυτό το αίμα. Η χαρά έσμιγε με τον πόνο και γίνονταν αδέρφια.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Οι Έλληνες πολέμησαν και νίκησαν! Στα αλβανικά βουνά γράφτηκε με ανεξίτηλα γράμματα το έπος του ‘’40! Ο φασισμός του Μουσολίνι τσακίστηκε και κουρελιάστηκε στις κορφές και τα φαράγγια της Πίνδου. Τώρα το ξέρουμε πως τη νίκη την κέρδισαν απλοί χωριάτες και ξωμάχοι, χτίστες και σιδεράδες. Τα γελαστά και χαρούμενα παιδιά, φοιτητές, στρατιώτες και ανθυπολοχαγοί που όλοι τους ξέρανε καλά την ιστορία της πατρίδας μας.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Όμως της Ελλάδας τα βάσανα και οι καημοί δεν έχουν τελειωμό. Νικημένος και ντροπιασμένος ο Μουσολίνι ζητάει τη βοήθεια του συμμάχου του, Χίτλερ. Ο φοβερός γερμανικός στρατός επιτίθεται από τα βόρεια σύνορα της πατρίδας μας. Ο Ελληνικός στρατός αντιστέκεται και πάλι γενναία, αλλά αποκαμωμένος και αποδυναμωμένος από τον πόλεμο κατά των Ιταλών αναγκάζεται να υποχωρήσει.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Το μέτωπο καταρρέει. Η Ελλάδα στη σκλαβιά. Αρχίζει η μαύρη περίοδος της Κατοχής. Τέσσερα μαύρα χρόνια σκλαβιάς και μαρτυρίου για το λαό μας. Χιλιάδες πεθαίνουν από την πείνα και τη δυστυχία. Χιλιάδες νεκροί από τα εκτελεστικά αποσπάσματα των Γερμανών και των Ιταλών. Όλοι θυσία στο βωμό της λευτεριάς! Μα και πάλι ο ελληνικός λαός μέσα από τα συντρίμμια του βρίσκει τη δύναμη να αντισταθεί. Στέκεται όρθιος, γενναίος και περήφανος. Τη ρωμιοσύνη μην την κλαις! Ο λαός ξεσηκώνεται και γράφει καινούργιο έπος, το έπος της Εθνικής Αντίστασης!

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Ο λαός μας αντιστέκεται και μέσα σ' αυτό το πανηγύρι η νεολαία της πατρίδας μας δεν μπορεί να μείνει αμέτοχη. Οργανώνεται και πρωτοστατεί στο αγώνα για τη λευτεριά. Ακόμα και μικρά παιδιά βρίσκουν τον τρόπο να επιβιώσουν μέσα στην Κατοχή και να βοηθήσουν τον αγώνα. Οι Έλληνες πολέμησαν και νίκησαν. Απορείτε γιατί τόσο λίγοι νικήσαμε; Ρωτήστε τους σωριασμένους κάλυκες όλων των διαμετρημάτων στους προμαχώνες μας. Ρωτήστε τους λόφους των σκοτωμένων μας τις καρδιές εκείνες τις ζεστές της ελευθερίας και θα σας απαντήσουν. Θα σας απαντήσουν με τη σιωπή τους καλύτερα απ' όλα τα λαμπρά μνημεία της νίκης και τους λόγους των ρητόρων μας.

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Και ξημέρωσε η μέρα της λευτεριάς! Ένα παράθυρο ανοίγει ξαφνικά, δυο κορίτσια σκαρφαλώνουν πάνω στο περβάζι, βαστούν μια σημαία, θέλουν να την κρεμάσουν, χαρούμενα την κυματίζουν και φωνάζουν: «Ελευθερία! Ελευθερία!» Τα ραδιόφωνα παίζουν τα εμβατήρια της νίκης. Ο έρημος δρόμος γιομίζει φωνές και σημαίες. «Είμαστε λεύτεροι, είμαστε λεύτεροι!», φωνάζει ένα ψηλόλιγνο κορίτσι με τα ξανθά μαλλιά και πορεύονται και αγκαλιάζονται και χορεύουνε. Όμορφος που ‘’ναι ο κόσμος!

ΧΡΟΝΙΚΟ

- Ανδρείοι σεις που πολεμήσατε και πέσατε ένδοξα. Όταν θέλουν οι Έλληνες να καυχηθούνε, τέτοιους βγάζει το έθνος μας θα λένε και έτσι θαυμάσιος θα είναι ο έπαινός σας.
- Τιμή και δόξα στους νεκρούς μας.
- Τιμή και δόξα στους αγωνιστές της λευτεριάς

ΤΕΛΟΣ